

Målbeskrivelse for uddannelse af specialpsykologer i psykiatri

- baseret på de 7 psykologroller

Ifølge Bekendtgørelse om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri¹ er specialpsykologen ansvarlig for sin virksomhedsudøvelse i henhold til sin autorisation som psykolog, jf. Psykologloven².

Opnåelse af målbeskrivelsens kompetencer sker indenfor rammerne af gældende lovgivning, Autorisationsloven³ og Sundhedsloven⁴ samt Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp⁵ med dertilhørende vejledning.⁶

Specialpsykologen har de nødvendige uddannelsesmæssige forudsætninger for at fungere selvstændigt indenfor de områder, der er nævnt i § 2 i bekendtgørelsen om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri (nr. 1303/2010). Hvis specialpsykologen skal udføre funktioner indenfor området for forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed, sker dette ved delegation fra den autoriserede sundhedsperson.

Generelt for introduktions- og hoveduddannelsen gælder, at den uddannelsessøgende psykolog under det samlede forløb skal opnå erfaring med undersøgelse, diagnostik, klinisk case-formulering og psykologisk behandling af patienter inden for de vigtigste hovedafsnit af ICD-10's psykiatriske diagnoser med relevans for voksne.

Målbeskrivelsens kompetencer bør opnås indenfor såvel den akutte som planlagte behandling, herunder både stationær og ambulant behandling. To ansættelsesperioder i to forskellige afsnit vil som hovedregel sikre den fornødne bredde.

---

¹ Bekendtgørelse nr. 1303 af 25. november 2010 om specialuddannelse af psykologer i børne- og ungdomspsykiatri og psykiatri.

² Bekendtgørelse nr. 132 af 27. februar 2004 af lov om psykologer m.v.

³ Bekendtgørelse nr. 1350 af 17. december 2008 af lov om autorisation af sundhedspersoner og af sundhedsfaglig virksomhed

⁴ Bekendtgørelse nr. 913 af 13. juli 2010 af sundhedsloven

⁵ Bekendtgørelse nr. 1219 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

⁶ Vejledning nr. 115 af 11. december 2009 om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

Introduktionsuddannelsen

Psykologisk ekspert

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.1.1	Kunne anvende viden om diagnostiske systemer, state/trait akse I/II mm.	Kunne anvende viden om ICD og DSM Kunne redegøre for interview-metoder, der anvendes i psykiatrien.	Introduktionskursus i psykopatologi I.	Godkendelse af kursus.
1.1.2	Kunne redegøre for psykiske og biologiske sårbarheds- og stressfaktorer.	Kunne redegøre for psykologiske udviklingsmodeller med fokus på udviklingspsykopatologi. Kunne perspektivere diagnostisk udredning på baggrund af sårbarheds-stress modellen med vægt på de psykiske og sociale faktorer samt vise kendskab til de biologiske.	Introduktionskursus i psykopatologi II.	Godkendelse af kursus.
1.1.3	Kunne optage psykopatologisk anamnese, symptombeskrivelse mm og vurdere relevansen af andres observationer og informationer.	Kunne medvirke til relevante diagnoseforslag med inddragelse af stress-sårbarhedsfaktorer – med vægt på psykiske og sociale faktorer og vise kendskab til de biologiske.	Klinisk arbejde.	Audit på minimum 10 cases.

1.1.4	Kunne varetage patientforløb.	Kunne bidrage til relevant diagnose, behandlingsforslag, tilrettelæggelse af individuelle behandlingsforløb samt epikriseskrivning.	Klinisk arbejde.	Audit på minimum 10 epikriser.
1.1.5	Kunne redegøre for de basale principper i konstruktion og anvendelse af psykologiske test.	Kunne redegøre for forskellige ratingskalaer og neuropsykologiske test.	Introduktionskursus i Psykologisk testmetode I, Neuropsykologisk testmetode I og Ratingskalaer, observation og strukturerede interviews.	Godkendelse af kursus.
1.1.6	I forbindelse med udredning og diagnostik have erfaring med at udføre relevant undersøgelse med ratingskala (f.eks. Hamilton, PANSS), samt kunne udføre relevante neuropsykologisk test.	Have erfaring med at udføre rating og (neuro)psykologisk test med udfærdigelse af undersøgelsesrapport.	Klinisk arbejde.	Supervisorbedømmelse på 4 testrapporter (2 rating og 2 neuropsykologisk2 undersøgelser).
1.1.7	Kunne redegøre for viden om grundprincipper i de relevante psykoterapiretninger. Kunne redegøre for viden om principper i individualiseret evidensbaseret praksis.	Kunne redegøre for faser i psykoterapi: assessment, indledning, midterfase, afslutning, opfølgning. Kunne demonstrere kendskab til forskellige interventionsmetoder og strategier i psykoterapi. Kunne redegøre for individualiseret evidensbaseret psykoterapi. Kunne redegøre for principper for integration af forskningsbaseret viden, klinisk ekspertise og	Introduktionskursus i psykologisk behandling.	Godkendelse af kursus.

		patientens karakteristika, kultur og præferencer i klinisk psykiatrisk arbejde. Kunne redegøre for afgrænsningen mellem psykoterapi og pædagogisk -psykologiske metoder, samt kombinationen af disse.		
1.1.8	Kunne redegøre for viden om pædagogisk-psykologiske metoder.	Kunne redegøre for principper i rådgivning, psykoedukation og kognitiv træning.	Introduktionskursus i psykologisk behandling.	Godkendelse af kursus.
1.1.9	Kunne angive de vigtigste principper for biomedicinske behandlinger.	Kunne redegøre for de mest anvendte psykofarmaka i psykiatrien.	Introduktionskursus i biologiske behandlingsprincipper.	Godkendelse af kursus.
1.1.10	Ud fra udredning og diagnostik kunne foreslå relevant psykologisk behandling og andre tiltag under hensyntagen til de givne omstændigheder.	Kunne bidrage til udarbejdelse af behandlingsplan og sikre at der er sammenhæng og kontinuitet i patientforløb. Kunne vurdere behovet for lægelig vurdering af ordination / ændringer af medikamentel behandling.	Klinisk arbejde.	Audit på minimum 5 patientforløb med behandlingsplaner.
1.1.11	Kunne udføre relevant psykologisk behandling.	Kunne udføre psykoterapi af patienter med forskellige psykiske lidelser og med anvendelse af flere relevante metoder.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
1.1.12	Kunne udføre psykoedukation.	Kunne udføre psykoedukation med patienter og pårørende.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.

Supervision

1.1.14	Kunne redegøre for supervisionsmodeller.		Generelt introduktionskursus i vejledning og supervision af andre.	Godkendelse af kursus.
--------	--	--	--	------------------------

1.1.15	Kunne udføre supervision.	Kunne udføre supervision af miljøterapeutisk arbejde på enten lukket/ åbent afsnit eller ambulant regi.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse af minimum 10 sessioner (ved Vurderingsskemaer).
--------	---------------------------	---	------------------	--

Kommunikator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.2.1	Kunne udvise forståelse, respekt og empati ved patient- og pårørendekontakt. Kunne sikre sig, at patient/pårørende har forstået det meddelte.	Eksempler på patient /pårørende kontakt: -anamneseoptagelse -undersøgelse -tilbagemelding -rådgivning -information -behandling.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
1.2.2.	Kunne indhente, diskutere og videregive oplysninger til brug for patientbehandling.	I forhold til: kolleger, andet sundhedspersonale, øvrige samarbejdspartnere.	Klinisk arbejde.	Kollegial bedømmelse af minimum 10 cases.

Samarbejder

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.3.1	Kunne samarbejde med patient og pårørende.	Kunne inddrage patient og pårørende i udarbejdelsen og den løbende revision af behandlingsplanen.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
1.3.2	Kunne indgå i samarbejdsrelationer med forståelse og respekt.	Kunne udvise forståelse og respekt i samarbejdsrelationer med kolleger/tværfaglige team samt eksternt (primærsektoren, de somatiske afdelinger, socialektoren etc.).	Klinisk arbejde	Struktureret kollegial bedømmelse.

1.3.3	Kunne henvise til og samarbejde med sociale myndigheder og institutioner ud fra gældende sociallovgivning.	Kunne medvirke til analyse af en given situation og anvende servicelovens bestemmelser, specielt i forbindelse med børn af psykisk syge (delvist på hoveduddannelsen).	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
-------	--	--	------------------	------------------------------------

Leder/administrator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.4.1	Kunne deltage i forskellige typer af ledelsesopgaver på afdelingen.	Have erfaring med at tilrettelægge individuelle patientforløb og behandlingsplan samt sikre kontinuitet og sammenhæng i patientforløbene.	Klinisk arbejde med ledelsesfunktioner.	Struktureret kollegial bedømmelse.
1.4.2	Kunne redegøre for psykiatrilov, forvaltningslov og klagesystemer.	Kunne redegøre for psykiatrilov og relevante områder af forvaltningslov, herunder servicelovens bestemmelser om skærpet underretningspligt (delvis på HOVED).	Introduktionskursus i psykiatrilov samt forvaltningslov og klagesager.	Godkendelse af kursus.

Sundhedsfremmer

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.5.1	Kunne redegøre for risikofaktorer for udvikling af psykisk lidelse og adfærdsmæssige forstyrrelser.		Kursus om psykopatologi.	Godkendelse af kursus.

1.5.2	Kunne anvende viden om risikofaktorer for udvikling af psykisk lidelse og adfærdsmæssige forstyrrelser.	Kunne formidle viden om intervention i forbindelse med risikofaktorer.	Undervisning af: patienter/pårørende (psykoedukation), yngre kolleger og andet personale (delvist på hoveduddannelsen).	Struktureret kollegial bedømmelse.
-------	---	--	---	------------------------------------

Akademiker

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.6.1	Kunne indhente og anvende viden i forhold til relevante problemstillinger.	Kunne: - følge med i den nyeste viden inden for specialet - foretage litteratursøgning og vurdering - arbejde stringent og metodekritisk - formidle faglig viden til kollegaer og andre faggrupper.	Introduktionskursus i litteratursøgning. Deltage i og selv fremlægge litteratur ved litteraturkonferencer.	Godkendt kursus Struktureret kollegial bedømmelse.

Professionel

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
1.7.1	Kunne redegøre for og drøfte etiske problemstillinger.	Kunne redegøre for etik omkring patient/pårørende-arbejde og egen rolle som professionel.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.

Hoveduddannelsen

Psykologisk ekspert

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.1.1	Kunne redegøre for principper bag diagnostiske systemer.	Kunne redegøre for forskellige måder at klassificere på, samt sætte disse i relation til psykopatologi. Kunne redegøre for differentialdiagnostiske problemstillinger.	Specialespecifikt kursus i psykopatologi III.	Godkendelse af kursus.
2.1.2	Kunne redegøre for relevante neurologiske lidelser.	Kunne redegøre for forskellige psykiatrisk-neurologiske problemstillinger og bidrage til diagnosticering af dementielle lidelser.	Specialespecifikt kursus i neurologi.	Godkendelse af kursus.
2.1.3	Kunne varetage psykopatologisk diagnostisk udredning.	Kunne varetage sammenfatning af anamnestiske oplysninger og undersøgelsesresultater i diagnostisk formulering. Kunne varetage forståelig formidling til patienter og samarbejdspartnere om diagnosen og betydningen af denne.	Klinisk arbejde.	Audit på minimum 10 patientforløb (heraf 4 komplekse forløb).
2.1.4	Kunne redegøre for projektive test med fokus på formelle tankeforstyrrelser og realitetsforstyrrelser. Kunne redegøre uddybende for de psykologiske test, der anvendes i psykiatrien, og om deres anvendelsesområder.	Kunne redegøre for hvordan psykologiske test kan belyse formelle tankeforstyrrelser og forstyrrelser i realitetstestning. Kunne redegøre for anvendelsesområder og begrænsninger ved psykologiske test.	Specialespecifikt kursus i psykologiske undersøgelsesmetoder II. Specialespecifikt kursus i neuropsykologisk testmetode II, samt i ratingskemaer, observation og strukturerede	Godkendelse af kursus.

			interviews II.	
2.1.5	I forbindelse med udredning og diagnostik kunne udføre relevante undersøgelser med ratingskalaer, neuropsykologiske test, projektive test.	Kunne udføre et bredt udsnit af psykologiske test, sammenholde disse resultater med psykiatriske undersøgelsesresultater og på den baggrund udfærdige en testrapport.	Klinisk arbejde.	Supervisorbedømmelse på minimum 10 testrapporter (min. 2 testrapporter med anvendelse af projektive test).
2.1.6	Være opmærksom på at videregive observationer om somatiske symptomer.		Klinisk arbejde.	Audit på minimum 10 cases.
2.1.7	Kunne redegøre for relevante psykoterapeutiske retninger og specifikke problemstillinger. Kunne redegøre for principper i individualiseret evidensbaseret praksis.	Kunne redegøre for basal teori vedrørende psykodynamisk, kognitiv/adfærds-, systemisk - og eksistentiel humanistisk psykoterapi i forhold til forskellige diagnosegrupper og inden for de forskellige terapiformer: individuel, par, familie og gruppe. Kunne redegøre for forskningsbaserede psykoterapeutiske metoder. Kunne mestre integration af forskningsbaseret viden, klinisk ekspertise og patientens karakteristika, kultur og præferencer i klinisk psykiatrisk arbejde.	Specialespecifikke kurser i psykologisk behandling.	Godkendelse af kursus.
2.1.8	Ud fra udredning og diagnostik kunne foreslå relevant psykologisk behandling og andre tiltag under hensyntagen til de givne omstændigheder.	Med større nuanceringsgrad end på introduktionsuddannelsen kunne bidrage til udarbejdelse af behandlingsplan og sikre at der er sammenhæng og kontinuitet i patientforløb. Kunne vurdere behovet for lægelig vurdering af ordination / ændringer af medikamentel.	Klinisk arbejde.	Audit på minimum 10 patientforløb med behandlingsplaner, heraf 4 komplicerede patientforløb.

		behandling.		
2.1.9	Kunne redegøre for principper i biomedicinsk behandling.	Kunne redegøre for effekt og bivirkninger af biomedicinsk behandling i psykiatrien med hovedvægt på farmakologi herunder motivere patienterne for medicinsk behandling. Kunne beskrive effekt og bivirkninger af ECT behandling, herunder motivere patienten for ECT behandling.	Specialespecifikt kursus i biologiske behandlingsmetoder (psykofarmaka ECT, mm.).	Godkendelse af kursus.
2.1.10	Kunne udføre psykoterapi.	Kunne udføre psykoterapi af patienter inden for de vigtigste hovedafsnit af ICD-10's psykiatriske diagnoser med anvendelse af alle terapiformer og af min. 2 terapiretninger. Det skal tilstræbes at ske inden for alle 4 terapiretninger.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.1.11	Kunne anvende viden om socialpsykiatriske problemstillinger.	Kunne foretage en socialpsykiatrisk behovsvurdering og udfærdige henvisning til socialpsykiatrien.	1-2 besøgsdage i socialpsykiatrisk institution.	Gennemført besøg.
2.1.12	Kunne afgrænse psykiatri og børne- og ungdomspsykiatri mht. målgrupper og overordnede problemstillinger og befordre sammenhæng i patientforløbene.	Kunne redegøre for praksis vedr. børne- og ungdomspsykiatri behandling.	Specialespecifikt kursus i børne- og ungdomspsykiatrisk behandling og fokuseret ophold i B&U.	Godkendelse af kursus og fokuseret ophold i B&U.
2.1.13	Kunne redegøre for principper i psykologisk misbrugsbehandling.	Kunne redegøre for principper i psykologisk misbrugsbehandling, herunder ved dobbeltdiagnosepatienter.	Del af specialespecifikt kursus i psykologisk behandling II.	Godkendelse af kursus.
2.1.14	Kunne udføre psykologisk	Kunne udføre psykologisk misbrugsbehandling	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial

	misbrugsbehandling.	af misbrugspatienter, herunder dobbeltdiagnosepatienter.		bedømmelse.
2.1.15	Kunne redegøre for principper i psykologisk krisebehandling.		Del af specialespecifikt kursus i psykologisk behandling II.	Godkendelse af kursus.
2.1.16	Kunne udføre psykologisk krisebehandling.	Kunne udføre behandling af krisereaktioner, herunder også i somatisk regi.	Klinisk arbejde	Audit på minimum 4 korte forløb.
2.1.17	Kunne redegøre for psykologisk behandling af andre særlige lidelser: geronto-, sexologiske og retspsykiatriske patienter.	Kunne redegøre for principper bag psykologisk behandling af forskellige særlige lidelser.	Del af specialespecifikt kursus i psykologisk behandling II.	Godkendelse af kursus.
2.1.18	Kunne varetage psykologisk behandling af flere af de særlige lidelser	Kunne varetage psykologisk behandling af min. 2 af de særlige lidelser nævnt ovenfor.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.1.19	Kunne varetage psykologisk undersøgelse i forb. m. retspsykiatrisk undersøgelse.	Kunne bidrage til mentalobservation med relevant psykologisk undersøgelse.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.

Supervision

2.1.20	Kunne redegøre for konsulent- og supervisionsfunktioner.		Specialespecifikt kursus i konsulent- og supervisionsfunktioner II.	Godkendelse af kursus.
--------	--	--	---	------------------------

2.1.21	Kunne udføre konsulent- og supervisionsfunktioner.	Kunne udføre konsulent- og supervisionsfunktioner, internt og eksternt.	Konsulent- og supervisionsarbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse af minimum 6 konsulent- og/eller supervisionssessioner.
--------	--	---	------------------------------------	---

Kommunikator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.2.1	Kunne inddrage viden om ledelse, administration, samarbejde og om gruppe/organisationsprocesser.	Kunne redegøre for situationer, hvor det er relevant at inddrage aspekter fra ledelse, administration, samarbejde og gruppe-/organisationspsykologi.	Generelt delkursus i ledelse, administration og samarbejde.	Godkendelse af kursus.
2.2.2	Kunne disponere og styre en patient-pårørendesamtale i forhold til tid og formål.	Eksempler Supplerende til introduktionsuddannelsen: Videregivelse af diagnostiske – behandlingsmæssige og prognostiske overvejelser – også til ”utilfredse” patienter/pårørende.	Klinisk arbejde.	Kollegial bedømmelse af minimum 10 cases – herunder min. 2 komplicerede cases.
2.2.3.	Kunne indhente, diskutere og videregive oplysninger til brug for patientbehandling.	I forhold til: kolleger, andet sundhedspersonale, øvrige samarbejdspartnere.	Klinisk arbejde.	Kollegial bedømmelse af minimum 10 cases – og der skal indgå min. 2 komplicerede forløb.
2.2.4	Kunne formidle vurderinger, udrednings- og behandlingsforslag, både mundtligt og skriftligt til andre i forståelig form.	I forhold til patienter og pårørende internt og eksternt.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.2.5	Kunne formidle vurderinger, udrednings- og behandlingsforslag, både mundtligt og skriftligt til andre i forståelig form.	I forhold til møder internt og eksternt på andre afdelinger.	Klinisk arbejde.	Audit på minimum 5 journaler.

2.2.6	Kunne formidle vurderinger, udrednings- og behandlingsforslag, både mundtligt og skriftligt til andre i forståelig form.	I forhold til erklæringer til eksterne samarbejdspartnere.	Klinisk arbejde. Psykologvurderinger, undersøgelsesrapporter.	Audit på de nævnte erklæringer/testrapporter.
-------	--	--	--	---

Samarbejder

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.3.1	Kunne anvende medarbejdernes ressourcer i tværfaglige teams og samtidig bidrage med egen faglige ekspertise og bidrage til løsning af samarbejdsproblemer.	Ved: <ul style="list-style-type: none"> • Behandlingsopgaver • Videnskabelige problemstillinger • Uddannelsesmæssige opgaver • Administrative opgaver. 	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.3.2	Kunne samarbejde med patient og pårørende.	Kunne inddrage patient og pårørende i udarbejdelsen og den løbende revision af behandlingsplanen også ved komplicerede forløb.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.3.3	Kunne indgå i samarbejdsrelationer med forståelse og respekt og have erfaring med gruppe/organisationsprocesser.	Kunne udvise forståelse og respekt i samarbejdsrelationer med kolleger/tværfaglige team samt eksternt (primærsektoren, de somatiske afdelinger, socialsektoren etc.).	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.

Leder/administrator

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.4.1	Kunne inddrage viden om ledelse, administration,	Kunne redegøre for situationer, hvor det er relevant at inddrage aspekter fra ledelse,	Generelt delkursus i ledelse, administration	Godkendelse af kursus.

	samarbejde og gruppe/ organisationsprocesser.	administration, samarbejde og gruppe- /organisationspsykologi.	og samarbejde.	
2.4.2	Kunne redegøre for sundhedsvæsenets struktur og funktion på center/forvaltningsniveau.	Kunne redegøre for praksis vedrørende anvendelse af hospitalspsykiatriens ressourcer herunder distriktspsykiatrien.	Generelt kursus i sundhedsvæsenets struktur og funktion.	Godkendelse af kursus.
2.4.3	Kunne redegøre for psykiatrilov, forvaltningslov og klagesystemer.	Kunne redegøre for psykiatrilov og relevante områder af forvaltningslov, herunder servicelovens bestemmelser om skærpet underretningspligt.	Fra tidligere introduktionskursus.	Under introduktionsuddannelsen. Godkendelse af kursus.
2.4.4	Kunne henvise til og samarbejde med sociale myndigheder og institutioner ud fra gældende sociallovgivning.	Kunne analysere en given situation og anvende servicelovens bestemmelser, specielt i forbindelse med børn af psykisk syge.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.4.5	Kunne anvende regler vedrørende anmeldelsespraksis for opnået kendskab til kriminelle handlinger såsom incest.	Kunne analysere en given sag i forhold til mulige kriminelle handlinger.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.4.6	Kunne udføre ledelsesopgaver i teamsamarbejdet.	Kunne forestå ledelsen af et tværfagligt samarbejde vedrørende en patient eller en problemstilling, hvor eksterne samarbejdsrelationer inddrages i nødvendigt og tilstrækkeligt omfang. Kunne fastholde dagsorden for møder og prioritere arbejdsopgaver i teamet. Kunne redegøre for praksis vedrørende anvendelse af hospitalspsykiatriens ressourcer på afdelingen.	Klinisk arbejde med ledelsesfunktioner. Klinisk arbejde med ledelsesfunktion. Generelt delkursus i ledelse, administration og samarbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse. Struktureret kollegial bedømmelse. Godkendelse af kursus.

2.4.7	Kunne udføre arbejdstilrettelæggelse.	Kunne redegøre for principper for arbejdsdeling af relevans for arbejdsplads.	Generelt delkursus i ledelse, administration og samarbejde.	Godkendelse af kursus.
2.4.8	Kunne udnytte og prioritere ressourcer i samarbejdet mellem primær og sekundærsektoren.	Kunne afgrænse hvilke patienter, der skal behandles i sekundærsektoren. Kunne afslutte patienter til videre behandling i primærsektoren.	Vejledersamtaler.	Vejledersamtaler.
2.4.9	Kunne angive relevante udvalg og arbejdsgrupper i region og lokalt.	Kunne redegøre for rammer og kommissorium for vigtige udvalg i regionen og lokalt. (f.eks. MED-udvalg).	Generelt delkursus i ledelse, administration og samarbejde.	Godkendelse af kursus.
2.4.10	Kunne bidrage konstruktivt til udvalgsarbejde.	Deltage i min. 2 udvalg/arbejdsgrupper.	Administrativt/organisatorisk arbejde.	Kollegial vurdering.
2.4.11	Kunne prioritere egne ressourcer.	I forhold til: 1. Klinisk praksis 2. Uddannelse 3. Forskning 4. Eksterne aktiviteter..	Generelt delkursus i ledelse, administration og samarbejde.	Vejledersamtale.

Sundhedsfremmer

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.5.1	Kunne redegøre for risikofaktorer for udvikling af psykisk lidelse og adfærdsmæssige forstyrrelser.		Specialespecifikke kurser i psykopatologi.	Godkendelse af kurser.
2.5.2	Kunne anvende viden om risikofaktorer for udvikling af psykisk lidelse og adfærdsmæssige forstyrrelser.	Kunne formidle viden om intervention i forbindelse med risikofaktorer.	Undervisning af: patienter/pårørende (psykoedukation), yngre kolleger og andet personale.	Struktureret kollegial bedømmelse.

Akademiker

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.6.1	Kunne erhverve, vedligeholde og anvende ny viden, herunder viden om videnskabsteori.	Kunne følge med i den nyeste viden inden for specialet, foretage litteratursøgning og kritisk vurdering. Kunne medvirke til at indføre ny viden i daglig praksis.	Specialespecifikke kurser (indgår som del af flere kurser). Forskningstræning. Selvstudium, deltagelse i litteraturkonference på afdelingen/centret. Kurser i litteratursøgning samt diskussion i peergruppe.	Vejledersamtale og godkendte kurser og/eller test af litteratursøgning.
2.6.2	Kunne undervise og formidle faglig viden til kolleger og andre faggrupper.	Kunne undervise og vejlede psykologi-, og medicinstuderende, yngre kolleger og andre faggrupper i form af struktureret undervisning/vejledning	Afholde litteraturkonference, klinikker mm. og demonstrere brug af	Feedback fra vejleder, studerende og peer-gruppe. Vurdering af portefølje.

		Kunne udnytte læringsmuligheder i hverdagen.	forskellige undervisningsmetoder.	
2.6.3	Kunne skabe ny viden: Udarbejde beskrivelse til forsknings/kvalitetssikrings projekt.	Kunne identificere forskningsrelevante områder, formulere hypoteser, udarbejde projektbeskrivelse.	Forskningstræning.	Godkendelse af forskningstræning.
2.6.4	Kunne redegøre for relevant forskningsmetode m.v.	Teori om forskningsmetode mm.	Generelle kurser i forskning.	Godkendelse af kursus.
2.6.5	Kunne varetage opgaveskrivning mm.	Forskningstræning: Kunne anvende forskningsbaseret viden til udarbejdelsen af opgave, kliniske vejledninger, instrukser, procedurevejledninger m.v.	Tildeling af opgaver.	Godkendelse af opgaver.

Professionel

	Kompetence	Konkretisering	Læringsmetode	Vurderingsstrategi
2.7.1	Kunne redegøre for og drøfte etiske problemstillinger – herunder psykiatriens værdigrundlag.	Kunne redegøre for praktisk anvendelse af kollegiale vedtægter og deklarerationer. Kunne redegøre for etik omkring patient/pårørendearbejde og egen rolle som professionel.	Specialespecifikt kursus i etik.	Godkendelse af kursus.
2.8.1	Kunne identificere etiske problemstillinger og medinddrage etiske hensyn i klinisk praksis.	Kunne redegøre for balancen mellem respekt for patientautonomi og paternalisme. Kunne handle i overensstemmelse med lokale og centrale myndigheders forordninger.	Klinisk arbejde.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2..8.2	Kunne skelne mellem og anvende personlig og faglig kompetence.	Demonstrere indsigt i egne faglige begrænsninger.	Vejledersamtaler.	Struktureret kollegial bedømmelse.

2.8.3	Kende og kunne anvende metoder til at opnå indsigt i egne reaktionsmønstre.		Vejledersamtaler.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.8.4	Kunne angive og anvende uddannelsesmuligheder inden for faget.		Vejledersamtaler.	Struktureret kollegial bedømmelse.
2.8.5	Kunne beskrive muligheder for etablering af supplerende uddannelse.		Vejledersamtaler. Faglige møder. (Medlemskab af Selskabet for Psykologisk Psykiatri).	Struktureret kollegial bedømmelse.

Teoretiske kurser for specialpsykologuddannelsen

Kursusoversigten nedenfor indeholder samtlige kurser for introduktions- og hoveduddannelsen, herunder psykoterapeutiske kurser, de generelle kurser samt kursus i forskningsmetode. Den samlede kursuspakke vil *maksimalt* omfatte 66 kursusdage.

Introduktionsuddannelsen

- Psykopatologi I: med fokus på diagnostik og komorbiditet
- Psykopatologi II: med fokus på udviklingsprocesser – om normal og afvigende udvikling, herunder indre og ydre risikofaktorer, der har indflydelse på individets patologiske psykosociale udvikling
- Psykologisk testmetode I
- Neuropsykologisk testmetode I
- Ratingskalaer, observation og strukturerede interviews I
- Biologiske behandlingsprincipper
- Psykologisk behandling
- Psykiatrilov
- Forvaltningslov og klagesager
- Vejledning og supervision af andre

Hoveduddannelsen

- Psykopatologi III
- Biologiske behandlingsmetoder II
- Psykologisk undersøgelsesmetode II
- Neuropsykologisk undersøgelsesmetode II
- Ratingskalaer, observation og strukturerede interviews II
- Psykologisk behandling
- Voksenpsykiatri/børne- og ungdomspsykiatri
- Neuropædiatri/neurologi
- Etik for psykologer
- Konsulent- og supervisionsfunktioner II
- Sundhedsvæsenets struktur og funktion
- Ledelse, administration og samarbejde (3 moduler, 2 decentrale og 1 centralt)
- Teori om forskningsmetode, statistik, søgning i databaser m.m. og projektvejledning

Godkendt af Sundhedsstyrelsen den 22. marts 2011